

In de commissie Beheer van 6 oktober 2022 zijn door verschillende commissieleden voorstellen ingebracht met betrekking tot een zienswijze bij het collegebesluit (2022/1016417) *principe besluit inbesteden afvalverwerking bij HVC*. Tijdens de daarop volgende gemeenteraad op 13 oktober 2022 is vastgesteld welke van deze voorstellen onderdeel uitmaken van de gedragen zienswijze. In onderliggende nota staat de reactie van het college op de zienswijze verwoord.

- 1. De raad brengt de volgende wensen en bedenkingen over aan het college: De wens dat de hogere tarieven voor afvalverwerking bij HVC voor 2023 (en zo nodig in de jaren daarna) in de doorberekening naar de afvalstoffenheffing voor de Haarlemmers waar mogelijk gecompenseerd worden met de te ontvangen garantstellingsprovisie.**

Reactie:

De garantstellingen worden niet meegenomen in de berekening van het weerstandvermogen. Behalve als het risico als groot wordt ingeschat. Maar als de risico's zich voordoen dan komen de financiële gevolgen daarvan wel degelijk ten laste van het eigen vermogen en het is daarom dat de garantstellingsprovisie ten goede komt aan de algemene middelen.

Voor 2023 is ervoor gekozen de meerkosten, zijnde 663.000 euro, te financieren vanuit de algemene middelen. De overstap van AEB naar HVC heeft dus voor 2023 geen verhoging van de afvalstoffenheffing tot gevolg. Voor 2024 en verder zal opnieuw een afweging worden gemaakt in hoeverre de (extra) kosten gedekt worden vanuit de algemene middelen.

In het coalitieakkoord staat overigens dat [in principe] de afvalstoffenheffing kostendekkend wordt vastgesteld.

- 2. De bedenking bij de stand van de financiële ratio's voor HVC in 2021. Volgens het oriënterend onderzoek bevinden de solvabiliteit, Debt/EBITDA, rentedekking en FFO/Debt zich allemaal significant onder de streefwaarde. De gemeenteraad adviseert het college om een nadere beoordeling te doen van de ontwikkeling van deze ratio's in 2022 en de plannen om deze naar de streefwaarden te brengen. Verder adviseert de gemeenteraad dat Haarlem zich als aandeelhouder inspant om continu aandacht en prioriteit te vragen bij HVC voor het verbeteren van deze financiële ratio's.**

Reactie:

In een extra gesprek met HVC is naar aanleiding van de zienswijze nogmaals gesproken over de financiële situatie aan de hand van de ratio's. Hierbij is gebruik gemaakt van de onderzoeken die door accountants zijn uitgevoerd naar aanleiding van de toetreding van Avalex (Delft en omgeving). Bij oprichting is door de aandeelhouders ervoor gekozen geen eigen vermogen in te brengen, maar dat HVC financiering aantrekt onder garantstelling van de aandeelhouders. Per definitie leidt een dergelijke financieringsconstructie tot andere ratio's dan gangbaar bij bedrijven waar wel eigen vermogen is ingebracht.

Enige jaren geleden is met de HVC-aandeelhouders een financiële koers uitgezet, die op termijn moet leiden tot keuzevrijheid in zelfstandige financiering. Hiertoe zijn ook de genoemde streefratio's

bepaald waar naartoe bewogen wordt. HVC loopt vóór op dit geprojecteerde pad. De streefwaarden geven uitdrukking aan de gewenste waarden en zijn dus geen indicatie van de minimumgrens voor een gezonde financiële huishouding. HVC heeft met de aandeelhouders afgesproken dat de voortgang op het pad naar keuzevrijheid in financieringswijze wordt gemonitord en aan aandeelhouders jaarlijks inzichtelijk wordt gemaakt.

HVC is goed financierbaar, ook naar de toekomst toe. Zo is de conclusie op basis van het onderzoek te trekken.

Haarlem zal zich, in de rol van aandeelhouder, blijvend inspannen om aandacht te vragen voor de gewenste verbetering van financiële ratio's overeenkomstig de uitgezette streefwaarden voor de komende jaren.

- 3. De bedenking bij het feit dat HVC zich niet alleen bezighoudt met afvalverwerking en al het daaraan gerelateerde, maar zich ook nadrukkelijk mengt in andere activiteiten zoals zon- en windprojecten, geothermie en warmtenetten. De gemeenteraad onderschrijft het beoogde doel en nut van deze activiteiten, maar zij adviseert het college om de financiële risico's hiervan voor HVC en daarmee de Haarlemse garantstelling beter in kaart te brengen. Daarom geeft de gemeenteraad ook de wens mee dat de gemeente als aandeelhouder HVC nauwgezet en kritisch volgt, vooral bij de risico-inschattingen en goedkeuring van investeringen >€10mln in de aandeelhoudersvergaderingen.**

Reactie:

In een extra gesprek met HVC is naar aanleiding van de zienswijze nogmaals gesproken over de andere activiteiten en de bijhorende financiering aan de hand van een eerder door een klankbordgroep opgestelde rapportage.

Met betrekking tot de vaststelling van het bestaande financiële kader van HVC, heeft de aandeelhoudersvergadering middels een financiële klankbordgroep bestaande uit de aandeelhouders de risico's van alle activiteiten beoordeeld. Conclusie is dat activiteiten zelfstandig renderen en een verantwoord rendement leveren. Er is geen sprake van kruissubsidiëring. Risico's zijn in beeld en beheersbaar.

Haarlem zal, in de rol van aandeelhouder van HVC, nauwgezet en kritische de (nieuw te ontwikkelen) activiteiten volgen gericht op het beperken van de risico's bij nieuwe investeringen en het voorkomen van kruissubsidies.

- 4. Het terugdringen van de stikstofuitstoot van HVC en hierover in gesprek gaan met HVC.**

Reactie:

Een gesprek met HVC over de (reductie van) stikstofuitstoot (NO_x) heeft plaatsgevonden. Haarlem wil van de emissies (dus ook CO₂) een vast onderwerp maken tijdens de aandeelhoudersvergadering en de daaraan voorafgaande afstemmingsgesprekken.

HVC onderschrijft de urgentie van het stikstofprobleem in Nederland. Om dit probleem aan te pakken is het nodig om in verschillende sectoren de uitstoot te verminderen. Ook HVC, als duurzaam

afval- en energiebedrijf, stoot met haar installaties stikstof uit en voelt daarom de verantwoordelijkheid om te onderzoeken hoe deze emissies verder naar beneden te brengen. Het grootste deel van de stikstofverbindingen die bij de diverse processen ontstaan, worden verwijderd. Met de uitgebreide rookgasreiniging bij de afvalenergiecentrales wordt het grootste deel van de stikstofoxiden uit de rookgassen gehaald. De ammoniak die vrijkomt bij het composteer- en vergistingsproces worden verwijderd door middel van gaswassers.

In de vergunningen van de diverse installaties zijn de normen opgenomen waaraan de rookgassen moeten voldoen. Uit de gepubliceerde emissiegegevens in relatie tot de vergunningseisen blijkt dat HVC (ruimschoots) voldoet aan deze eisen. Zo bedroeg in 2021 de totale geëmitteerde jaarvracht NO_x voor alle activiteiten op de locatie van HVC in Alkmaar minder dan 75% van de vergunde jaarvracht. Toch wordt bij HVC gekeken naar de mogelijkheden om tot een verdere reductie van stikstofverbindingen te komen, o.a. naar de mogelijkheden om de rookgasreiniging verder te optimaliseren waardoor de emissies van stikstofoxiden verder beperkt kunnen worden.

Ook indirect leiden de duurzame activiteiten van HVC tot vermindering van de uitstoot van stikstofoxiden:

HVC spant zich samen met haar aandeelhoudende gemeenten en waterschappen in om te komen tot meer recyclebare afvalstromen en dus minder restafval. Hierdoor hoeft er minder restafval te worden verbrand en dat leidt tot een verlaging van de totale emissies;

Op het gebied van duurzame energie werkt HVC aan het aardgasvrij maken van zo veel mogelijk woningen en bedrijven door deze aan te sluiten op onze warmtenetten. Dit leidt tot een vermindering van de inzet van aardgas in (o.a.) cv-installaties en dus minder emissies van stikstofverbindingen in de bebouwde omgeving.

Op de website van HVC is een uitgebreid artikel over stikstof opgenomen:

<https://nieuws.hvcgroep.nl/dossiers/stikstof>.